

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۲۹۸

حروج

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۲۹۸، «جرح» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «جرح» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «جرح» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۲۹۸
ریشه	جرح
تعداد تکرار	۴
تعداد مشتقات	۴
تعداد ریشه مرتبط	۴۸

فهرست مشتقات

۱. اجْتَرَحُوا (۱) ۲. الْجَوَارِح (۱) ۳. الْجُرُوح (۱) ۴. جَرَحْتُمْ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اجل (۱)	۱۱. جعل (۱)	۲۱. سوء (۲)	۳۱. قصص (۱)	۴۱. نبء (۱)
۲. اذن (۲)	۱۲. حسب (۲)	۲۲. سوی (۱)	۳۲. قضی (۱)	۴۲. نزل (۱)
۳. اکل (۱)	۱۳. حکم (۲)	۲۳. سئل (۱)	۳۳. قول (۱)	۴۳. نفس (۲)
۴. الله (۵)	۱۴. حلل (۲)	۲۴. صدق (۱)	۳۴. کتب (۱)	۴۴. نهر (۱)
۵. اله (۵)	۱۵. حی (۱)	۲۵. صلح (۱)	۳۵. کفر (۱)	۴۵. وسم (۲)
۶. امن (۱)	۱۶. ذکر (۱)	۲۶. طیب (۱)	۳۶. کلب (۱)	۴۶. وفی (۱)
۷. انف (۲)	۱۷. رجع (۱)	۲۷. ظلم (۱)	۳۷. کون (۱)	۴۷. وقی (۱)
۸. انن (۲)	۱۸. سرع (۱)	۲۸. علم (۴)	۳۸. لیل (۱)	۴۸. وله (۵)
۹. اول (۱)	۱۹. سمو (۲)	۲۹. عمل (۲)	۳۹. مسک (۱)	
۱۰. بعث (۱)	۲۰. سنن (۲)	۳۰. عین (۲)	۴۰. موت (۱)	

فهرست آیات

۱. {المائدة - ۴} يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُجِلَ لَهُمْ قُلْ أَجَلٌ لَكُمْ الظِّبْيَاتُ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ الجُرُوحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَادْكُرُوا اسْمَ اللهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللهَ إِنَّ اللهَ سَرِيعُ الحِسَابِ
۲. {المائدة - ۴۵} وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالأَنْفَ بِالأَنْفِ وَالأُذُنَ بِالأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللهُ فَأُولَئِكَ هُم الظَّالِمُونَ
۳. {الأنعام - ۶۰} وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَى أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ
۴. {الجمانية - ۲۱} أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَن نَّجْعَلَهُم كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءَ مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ